

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛІЯ КЛАСИЧНОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У М. КРЕМЕНЧУК

Кафедра логістичного менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

Викладачка	Цимбалістова Олена Абдурахимівна, завідувач кафедри логістичного менеджменту, доцент закладу вищої освіти, кандидат економічних наук
Контактний тел.	<u>+38(050)308-16-91</u>
E-mail:	<u>elena.cymbalistova@gmail.com</u>
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	<u>http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/2986</u>
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм філія КПУ <u>http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/6151</u>

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» є вибірковою для студентів бакалаврської програми спеціальності 073 Менеджмент (освітньої програми: Логістика). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 7 семестр (4 курс).

Курс передбачає ознайомлення з системну організацію процесів стандартизації та сертифікації продукції на відповідність вимогам національних та міжнародних стандартів

Предмет дисципліни: предметом вивчення навчальної дисципліни є методи визначення і контролю показників якості, правила, положення та норми, способи досягнення єдності і точності вимірювань, методи перевірки мір та вимірювальних приладів, фізичні величини і одиниці вимірювань.

Місце дисципліни у навчальному процесі: навчальна дисципліна входить до блоку вибірових компонент «Логістика комерційної діяльності»: вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях теорії управління якістю, логістики: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Менеджмент і адміністрування», «Маркетинг», «Операційний менеджмент», «Основи логістики», «Комерційна діяльність», «Економіка логістики», «Логістичне обслуговування», «Товарна структура логістичного ринку»; забезпечує базу для засвоєння матеріалу з навчальних

дисциплін «Управління якістю логістичних робіт і послуг», «Управління логістичними проектами», «Транспортна логістика», «Контролінг логістичної діяльності», «Маркетинг логістичних послуг», «Логістичний менеджмент», «Комерційна логістика» та інші.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: при проведенні практичних занять за всіма темами передбачено організувати бесіди по окремих питаннях теми, що розглядається на занятті.

При вивченні дисципліни використовується метод презентації. Для участі в такому практичному занятті студенти готують інформацію щодо різних тем дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг», та презентують на практичному занятті.

При проведенні практичних занять передбачено формування уявлення про системну організацію системну організацію процесів стандартизації та сертифікації продукції на відповідність вимогам національних та міжнародних стандартів.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, самостійних робіт, тестових завдань, розв'язання практичних завдань та підсумкових тематичних контрольних робіт.

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» включає проведення проміжного контролю, модульного контролю та складання диференційованого заліку.

Для модульного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу, що вивчається під час аудиторних занять і самостійної роботи, передбачено проведення двох модульних контролів, порядок проведення та зміст яких наводиться в робочій програмі навчальної дисципліни з урахуванням наявних засобів діагностики. Для атестації студентів на відповідність їхніх знань з вимогам, викладеним в програмі навчальної дисципліни, а також в робочій програмі навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» створюються фонди засобів педагогічної діагностики, які включають типові завдання, модульні контрольні роботи, тести тощо. Вони повинні забезпечувати об'єктивну оцінку знань, умінь та рівнів набутих компетенцій з освітньо-професійної програми: Логістика.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 7 семестру здійснюється у формі заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 120 год., у т. ч. 48 годин аудиторних занять і 72 години самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 4.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	48	32	-	16	72

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
4	7	професійна	вибіркова

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» є формування системи знань із теорії та методології управління, оцінювання та контролю якості для різних видів товарів (продукції, послуг), вивчення нормативно-законодавчих, організаційних та економічних питань з управління, оцінювання та контролю якості товарів; сформулювати уяву про системну організацію процесів стандартизації та сертифікації продукції на відповідність вимогам національних та міжнародних стандартів.

Завдання навчальної дисципліни

- вивчення понятійного апарату дисципліни;
- вивчення основних теоретико-методичних положень сучасної концепції якості та сертифікації;
- освоєння теоретичних основ застосування класичних і сучасних методів та інструментів управління якістю в діяльності підприємств;
- набуття теоретичних знань та практичних навиків щодо оцінювання якості продукції.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність основних теоретичних положень сучасної концепції якості та сертифікації;
- призначення та механізм застосування класичних і сучасних методів та інструментів управління якістю в діяльності підприємств;
- послідовність етапів створення на підприємстві системи якості, базуючись на процесному підході, та забезпечення її ефективного функціонування на основі концепції постійного поліпшення;
- порядок застосування міжнародних стандартів у процесі створення та сертифікації системи якості на підприємстві та проведення внутрішнього й зовнішнього аудиту системи управління якістю.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- інтегрувати стратегію управління якістю в загальну систему стратегічного маркетингу підприємства;
- здійснювати економічні розрахунки щодо обґрунтування організаційно-технічних рішень, спрямованих на підвищення якості та продуктивності;
- застосовувати статистичні методи управління якістю в операційній діяльності в процесі забезпечення якості виконання технологічних операцій;
- описувати бізнес-процеси, що відбуваються в організації й будувати процесну модель підприємства.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент освітня програма: Логістика вивчення дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Оперативне і тактичне управління логістичними процесами підприємства, організація

комплексного логістичного обслуговування споживачів, організація операційної логістичної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

СК 10. Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 16*. Здатність ставити і вирішувати завдання із синхронізації, координації та інтеграції логістичних процесів у функціональних областях логістики

СК 18*. Здатність формулювати і вирішувати завдання з управління матеріальними та супутніми потоками в логістичних системах, визначати вимоги до транспорту, систем зберігання і складської обробки вантажів, приймати рішення щодо їх вибору;

СК 19*. Здатність організації постачання матеріальних ресурсів, збуту готової продукції, управління запасами та логістичної підтримки виробничих та допоміжних процесів.

СК21*. Здатність проектувати логістичні системи, розробляти і впроваджувати логістичні проекти, інноваційні бізнес-плани, стартап-проекти, запроваджувати тендери на комплексне логістичне обслуговування.

СК22*. Здатність проявляти професійні навички фахівців з логістики у сфері надання гуманітарної допомоги у кризових ситуаціях різної природи та динаміки, прогнозувати ризики та управляти ланцюгами поставок в гуманітарних операціях.

Програмні результати навчання:

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

РН 18.* Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій у сфері управління логістичною діяльністю та ланцюгами постачань.

РН 20*. Здатність здійснення оптимізації організаційно-технологічних аспектів управління закупівлями матеріальних ресурсів, логістичної підтримки виробничих процесів, збуту готової продукції, управління запасами, транспортування і вантажопереробки, складування та логістичного сервісу.

РН 21*. Використовувати навички володіння інформаційними технологіями та інформаційними системами, методиками електронного документообігу для управління логістичними процесами та ланцюгами поставок військових та спеціальних операцій в режимі реального часу, релокації виробництва продукції.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ			
Тема №1. Поняття якості та управління якістю продукції	4	-	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Перелічіть складові концепції TQM. 2) Охарактеризуйте етапи процесу управління якістю 3) Що таке «система якості»? 4) Що таке «програма якості»? 5) Охарактеризуйте ланцюг успіху підприємства у

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
			сфері управління якістю. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 2. Методи та показники оцінювання якості продукції	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Система контролю якості продукції. 2) Перелічіть види контролю якості продукції за типом виконавця. 3) Перелічіть види контролю якості продукції за стадіями виробничого процесу. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 3. Стандартизація як складова забезпечення якості	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Надайте пояснення сутності поняття «стандарт». 2) Які види стандартів можна виокремити за специфікою об'єкта стандартизації? 3) Які види стандартів можна виокремити за рівнем застосування? 4) У чому полягає сутність поняття «безпека»? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема № 4. Методичні засади стандартизації	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Дайте характеристику видів уніфікації залежно від методів здійснення. 2) Що таке «типорозмір»? 3) Що таке «взаємозамінність»? 4) Що таке «параметр продукції»? 5) Перелічіть основні методи стандартизації. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема № 5. Національна система стандартизації України	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Що таке «технічний комітет стандартизації»? 2) Зазначте основні повноваження технічних комітетів стандартизації. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СЕРТИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ			
Тема № 6. Основні поняття та положення сертифікації продукції	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) У чому полягає різниця між обов'язковою і добровільною сертифікацією? 2) Опишіть процес сертифікації. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 7. Національні системи сертифікації	4	-	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Які національні системи сертифікації ви знаєте? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема № 8. Зелена сертифікація та екологічне маркування	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Які існують типи екологічного маркування? 2) Що таке «грінвошинг»? 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм
Тема № 9 Метрологія як наука, що вивчає вимірювання	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Основні поняття вимірювань 2) Характеристики результату вимірювання (його якості) 3) Метрологічні характеристики 4) Забезпечення єдності вимірів 5) Еталони як засіб вимірювання. 6) Калібрування засобів вимірювальної техніки 7) Повірка засобів вимірювальної техніки 8) Поняття про похибки вимірювань, класифікація похибок 9) Випадкові та систематичні похибки. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм 5. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1- 9
Залік		2	
Всього	32	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація товарів та послуг» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки виконання тестових завдань, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи та написання курсової роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі письмового заліку відповідно до графіку освітнього процесу шляхом визначення ступеню засвоєння студентом навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного (модульного) контролю.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ». Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи													Сума
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1							ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	P1	МКР 1	T6	T7	T8	T9	P2	МКР 2	100
5	5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	10	20	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Бали
Змістовний модуль №1	50
Теоретична підготовка	25
Домашні завдання (реферат)	5
Контрольна робота 1	20
Змістовний модуль №2	50
Теоретична підготовка	20
Домашні завдання (реферат)	10
Контрольна робота 2	20
Залік	
Разом	100

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про захист прав споживачів» від 01.12.2005 р. № 3161-IV.
2. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001 р. № 2406-III.
3. Закон України «Про загальну безпеку нехарчової продукції» від 02.12.2010 р. № 2736-VI.
4. Закон України «Про державний ринковий нагляд та контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 р. № 2735-VI.
5. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» № від 17.05.2001 р. 2407-III.
6. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 р. № 1314-VII.
7. Осієвська, В.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю : Навч. Посібник Київ: КНТЕУ, 2002. -119 с. 220
8. Логістика та управління ланцюгами поставок. Крикавський Є. Видавництво Львівська політехніка. 2020. 848с.
9. ДСТУ ISO 9000:2007 Система управління якістю. Основні поняття та словник
10. ДСТУ ISO 9001:2009 Система управління якістю. Вимоги
11. ДСТУ ISO 9004:2012 Управління задля досягнення сталого успіху організації. Підхід на основі управління якістю (ISO 9004:2009, IDT)
12. Салухіна Н. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг / Н. Салухіна, О. Язвінська: підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 426 с.
13. Сукач М. Основи стандартизації / М. Сукач: навч. посібник. – К.: ЛіраК, 2017. – 324 с.
14. Кірілеско О.Л. Основи метрології, стандартизації, сертифікації та управління якістю / О.Л. Кірілеско, В.С. Строяновський: навч. посібник. – Медобори-2006, 2016. – 480 с.
15. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/46-93> .
16. Закон України № 1315-VII від 05.06.2014 «Про стандартизацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> .
17. Закон України № 124-VIII від 15.01.2015 «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/124-19> .
18. Метрологія, стандартизація та управління якістю : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. П. Клименко, Л. В. Пізінцалі, Н. І. Александровська та ін.; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили, Одес. нац. мор. ун-т. – Одеса ; Миколаїв : Вид-во ЧДУ, 2011 . – 243 с.
19. Національний стандарт України ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT). Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.
20. Національна стандартизація. – Київ : Держспоживстандарт України, 2003. – 200 с.

21. Оборський Г. О. Основи сертифікації та акредитації : конспект лекцій для студентів спеціальності 6.051002 очної та заочної форм навчання / Г. О. Оборський, Ю. Г. Паленний, М. О. Голофєєва. – Одеса : Наука і техніка, 2010. – 228 с.
22. Основи стандартизації, сертифікації та ідентифікації товарів / В. І. Павлов, О. В. Мишко, І. В. Опьонова, Н. В. Павліха. – Київ : Кондор, 2009. – 230 с.
23. Офіційний сайт Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») <http://www.ukrndnc.org.ua/>.
24. Переробка сміття в Україні та ЄС: як екологічну катастрофу перевести у прибутковий бізнес: Стаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://voi.com.ua/news/466128/>.
25. Грищенко О.Ф. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: Конспект лекцій/ О.Ф. Грищенко. – Суми: Сумський державний університет 2019. – 96 с.
26. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.
27. Сайт DestiNet [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://destinet.eu/who/who/market-solutions/certificates/fol442810> .
28. Студеняк І. П. Основи стандартизації та сертифікації товарів і послуг. Опорний конспект / І. П. Студеняк, Ю. М. Ажнюк, І. М. Чучка. – Київ : Кондор, 2007. – 152 с.
29. Метрологія, стандартизація і сертифікація. Підручник / В. В. Тарасова, А. С. Малиновський, М. Ф. Рибак ; за заг. ред. В. В. Тарасової. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

30. Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики «Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні» № 28 від 01.02.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0466-05> .
31. Указ Президента України «Про Державний комітет стандартизації, метрології та сертифікації України» № 926/2000 від 26.07.2000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/926/2000> .
32. Указ Президента України «Питання Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики» № 225/2003 від 18.03.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/225/2003>.
33. Указ президента України «Про Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України» № 439/2011 від 08.04.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/439/2011> .
34. Указ Президента України «Про Положення про Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів» № 465/2011 від 13.04.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/465/2011> .